

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. — 2 kor. 50 fil.
Félévre . . . 2 . 50 . — 5 . — .
Egész évre . . . 5 . — . — 10 . — .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. — 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytözsdejében, Groszmann J. Gubás F. és Heszl Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.
A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Hangok a szent táborból.

Miskolcz, 1893. szeptember 12.

A helybeli lapok csaknem kivétel nélkül a miskolczi orthodox zsidók ellen egyoldalú információ alapján alapuló sértő cikkekkel közöltek, melyekben több nemes epitheton között „gyászmagyarok“-nak, „hazaárulók“-nak neveztek bennünket.

Mi elismerjük a sajtónak azon jogosultságát, hogy a közélet kinövésait, egyesek túlkapásait, igazságtalanságokat, erkölcsi elcsúszást stb. ostorozza és pellengérré állítsa. De am azt hisszük, hogy az audiatum et altera pars elvénél fogva, kötelessége a sajtónak, mielőtt ártatlan, becsületlen embereket elítélne, a megtámadottak véleményével és felfogásával is megismerkedni, azokat is lehetőleg kihallgatni és megérteni.

Távol legyen tőlünk, hogy a támadó lapokkal polemizáljunk. Hisz igazságos ügyünk úgy sem fog e téren eldönteni. Van törvény Magyarországon, alá van vetve annak orthodox-zsidó és neolog-zsidó és mi hisszük, hogy a törvény javunkra fog itélni. De addig is, míg ez megtörténik, a művelt nagy közönség kedvéért és különösen azokért, a kik hallgatásunkból talán ügyünk igazságtalanságát magyaráznák, szükségesnek tartjuk az ellenünk felhozott vádakra lehetőleg röviden a következőkben válaszolni:

Mindenek előtt megjegyezzük, hogy nagy tévedésben van az, a ki azt meri állítani, hogy a helybeli orthodox-zsidók magyar hitszónokot nem akarnak. Igenis, a helybeli orthodox-zsidók akarnak hitszónokot. Rott E. M. orthodox-elnök volt az, a ki az orthodoxok támogatása mellett ezelőtt 8 évvel a 2000 forint évenkénti fizetést magyar hitszónok számára az évi költségvetésbe fölvetette. Megmutatták az orthodoxok ezt az által is, hogy a helybeli orthodox főrabbit mindenkor és minden alkalommal a legörömelebb meghallgatták, a mikor az magyarul szókokolt. Igaz, kiejtése soha sem volt olyan magyaros, mint talán a Szász Károlyé, vagy a Schlauch Lőrinczé; de mégis magyar volt. Rabbink magyarul beszélt, az orthodoxok megdicsérték és örültek. Nem igaz tehát az, hogy az orthodoxok a magyar szót a templomba vinni nem engedik. Ilyen ráfogás ellen hazafias érzületünk minden erejével tiltakozunk. Az orthodox-zsidók csupán a budapesti neolog-párti szemináriumából kikelt rabbik ellen léptek fel. Ezeket nem akarják a miskolczi orthodox templomban szókokoltatni. Hogy miért, azt nagyon nehéz magyarázni a zsidó vallás lényegét nem ismerő közönségnek; de azért megpróbáljuk.

Az orthodox-zsidó papjától mindenekelőtt megkívánja, hogy vallásának törvényeit hiven megtartsa, hogy ősi és a „Schulchon Aruch“ szabályai szerint megállapított vallási és egyházi intézményein ne reformáljon és hogy a Thalmudban mély és alapos jártassággal birjon; nos, a tapasztalat bizonyítja, hogy a budapesti szemináriumából kikérült rabbik ezen követelmények egyikének sem felelnek meg. A neolog községek ezzel nem igen törődnek, az orthodox zsidóság azonban, mely az országos orthodox alapszabályzat talaján áll, nem tűrheti, hogy községükben oly emberek legyenek a vallás őrei, a kik magok sem sokat értenek a saját vallásukból és annak lényegére még kevesebbet ad-

nak, a kik bár kitűnő, ügyes szókokok, gyönyörű pose-csmálók, de nem zsidópapok, nem rabbik. A mi pedig a helybeli orthodox-zsidók hazafiságát illeti, nos, a „Szabadság“ által annyira ócsárolt orthodox-zsidók, a kik neolog szeminárista pap alkalmazása ellen demonstrálnak, nagyobb részt hazafias érzelmű választópolgárok, a kik az utóbbi választás alkalmával sokkal önzetlenebbül szavaztak a független párti jelöltre, mint az árvalányhajjal korteskedő, Geöthe nyelvén úzérkedő, az orpheum nyelvét legjobban ismerő — mert ezért élnek-halnak — ugynevezett felvilágosult szemináristát áhítózó pécsovicok. Pedig ezt a „Szabadság“ nagyon jól tudja, van neki tudomása arról, hogy sok hithű zsidó, a kiket hazaárulóknak deklarál, meggyőződésből, elvből szavazott ő vele s mégis most, mert ezen zsidók egyszersmind vallásuknak is hű őrei, ehhez is az elv emberei, lealázza s szidalmazza őket.

A miskolczi izraelita hitközség az 1868-iki országos orthodox zsidó-szabály-szervezet alapján áll, az orthodox rabbik a neologok budapesti szemináriumát, mint az orthodox-zsidó vallásnak meg nem felelőt kijelentették, orthodox hitközség tehát onnan rabbit nem vehet a nélkül, hogy intézményét, alapszervezetét, egész lényegét ne desavualja. A vallásbeli különbség a neologok és orthodoxok között oly óriási s oly fontos vallási nézeteltéréseken alapszik, hogy törvényes uton szeminárista nem lehet hitszónok a miskolczi orthodox templomban, mely az orthodoxok fillérjeiből — gabellából — épült és fentartatik.

Bizunk a vallásügyi miniszter ur igazságszeretetében, vallásos érzületében s pártatlanságában. Ő majd orvosolni fogja sérelmeinket, daczára minden méltatlan támadásnak.

Ezzel bevégezhetnők védekezésünket az ellenünk szórt vádakra, de még egyet akarunk felhozni. A „Szabadság“ megdicséri a rozsnói hitközséget azon szép s hazafias tettért, hogy új templomuk felavatása alkalmával a rimaszombati rabbi: dr. Singer magyarul szókokolt s hogy az egész ünnepély, daczára, hogy egyházi volt, hazafias szellemtől vala átlengve. Nos, tudja hát meg a „Szabadság“, hogy a rozsnói izraelita hitközség tözsgyökeres orthodox, a rimaszombati rabbi elvhű, tántoríthatlan orthodox és daczára, hogy nem volt a pesti szeminárium növendéke, mégis jeles magyar szókok; de még az ott működött kántor is a mi orthodox kántorunk.

Hisszük és reméljük, hogy igaz ügyünk diadalra fog jutni és hogy minden elfogulatlanul s részrehajlatlanul gondolkozó, vallásos érzületű ember nekünk ad igazat.

Egy orthodox.

Mi többször hangoztatott elveinkhez hiven, szíves készséggel adunk tért ennek a nézeteinkkel ellenkező, sőt lapunkat megtámadó cikkeknek; mert a közönség ítélete csak akkor lehet helyes, ha az ügy előtte mind a két oldalról tisztán megvilágíttatik. A „szent tábort“-ból fentebb elhangzott énekre mi csak a jövő számunkban adjuk meg a viszhangot, mert mai számunkban annyi sok napirenden lévő, közérdekű tárgy kívánta a helyet, hogy ennek az egy ügynek ma négy-öt hasábot nem szentelhetünk.

Szerk.

Megyei közgyűlés.

— 1893. szeptember 11-én. —

Borsodvármegye bizottsági tagjai szép számmal gyűltek össze hétfőn délelőtt, hogy a napi-rendre tűzött nagyfotosságu tárgyakat elintézzék.

Méltó elismerést érdemelnek vármegyénk atyái, hogy a tárgyakat akként intézték el, a mint azt Borsodvármegye fényes multja, ősi tradíciói megkívánták.

A gyűlés legfontosabb tárgya Hieronymi belügyminiszter ismeretes rendelete volt, melyet a katonai levelezés tárgyában kibocsátott. Megyénk törvényhatósága, mely mindig első volt az első között, ha a nemzet igazait, alkotmányát, törvényeit megvédeni kellett, most is telemelte tiltakozó szavát s egyhangu határozattal alkotmányvértőnek és törvénybe ütközőnek jelentette ki a miniszter rendeletét.

Hol maradt az a „józan többség“, mely a „Borsodmegyei Lapok“ ciklikirójának álmaiban olykor-olykor megjelen? Miért nem tört landzsát a miniszter rendelete mellett? Pedig ott voltak ám a szabadelvű párt vezérférfiai. Nem szólalt föl senki sem. Nem! Mert bajos lett volna védelmére kelni egy olyan rendeletnek, mely nemzeti létünk alapját: a magyar nyelv jogait támadja meg. Nem akarta magát kompromittálni senki sem!

*

A gyűlés lefolyásáról a következőkben referálunk:

Báró Vay Béla főispán megnyitó beszéde után az alispáni évnegyedes jelentést olvasta föl Lévy József főjegyző. Az alispán hozzászólt előterjesztést tett a kolera-járvány fellépéséről megyénkben. Felemlíti, hogy Borsodvármegyében kilencz községben összesen 24 megbetegedés történt, szeptember 3-tól azonban újabb gyanus eset nem fordult elő.

Borsodvármegyének 1894. évre szóló költségvetése s az arra hozott pénzügyi bizottsági javaslat felolvasatott. A bizottság javasolja, hogy az 1191 frt 31 kr. hiány a Reviczky-pénztárból fedeztessék.

Bizony Ákos nem tartja Borsodvármegye méltóságával összeegyeztethetőnek, hogy közigazgatási szükségletének fedezése céljából egy egészen más célú alaphoz nyul. Kérdi: nem lehetne azt a csekély összeget más alaphoz fedezni?

Lichtenstein József megengedi, hogy a pénzügyi bizottság eljárása nem helyes, de nem talált a meglévő alapok között olyant, melyhez nyugodtabban nyul volna, mint a Reviczky-pénztárhoz.

Lévy József legcélszerűbbnek látná, ha a hiányzó összeg a betegápolási alaphoz csatoltatnék s e czímen 18,000 ezer frt vettetének ki, vagy a kutyaadóból fedeztetnék.

Dr. Miklós Gyula veszedelmesnek tartja és tiltakozik is az olyan eljárás ellen, hogy közigazgatási költségek betegápolási czímen vettessenek ki. Bizzuk — ugymond — az adminisztrációra, a költségvetés keretén belől takarékoskodja meg ezt az összeget.

Melczér Gyula kérdi: hogyan lehet ott takarékoskodni, a hol a kiadás czimeit mind felemésztik a kivetett összeget? Határozottan állíthatja, hogy négy év óta sohasem jöttek ki.

Bizony Ákos elfogadja dr. Miklós Gyula nézetét. Bizza meg a közgyűlés az alispánt, hogy a mint csak lehet, igyekezzék takarékoskodni s ha nem le-

het, tegyen annak idejében jelentést, hogy akkor a közgyűlés nagyobb összeget vessen ki pótdadó utján.

A közgyűlés Bizony Ákos javaslatát elfogadta.

Báro **Vay Béla** főispán Kiss Pál megyei inokot tiszteletbeli pénztári ellenőrré, Katona József szihalmi körorvost tiszteletbeli járóorvossá nevezte ki. Ugyancsak a főispán a Dálnoky Nagy Barnabás halálával megüresedett kijelölő bizottsági tagságra Radvánszky Géza bárót nevezte ki.

A kórházi bizottságban megüresedett elnöki állásra dr. Szabó Gyulát, bizottsági tagnak pedig Kun Kálmánt egyhangulag megválasztotta a közgyűlés.

A diósgyőri botrányos állapotok ügyében elhatározta a közgyűlés, hogy az ország által olyan „munkás”-nak elismert Hieronymi belügyminisztert személyesen keresse föl a főispán és az alispán, hogy ebben az ügyben csináljon már valamit, mert nagy a veszedelem.

Szaffka Pál tisztii főügyész lemondása felolvastatott s elhatározatott, hogy ez állás a decemberi közgyűlésen fog betölteni.

Melczér Gyula ekkor felállt s az elismerés hangján emlékezett meg a távozó tisztii főügyész rövid hivatalos működéséről, a kibén a szakképzettség s a páratlan szorgalom emberét ismerte meg. Isten vezérelje őt (Éljenzés!)

A belügyminiszternek a katonai átiratok tárgyában kibocsátott rendletét mely figyelemmel hallgatta a közgyűlés minden tagja. Kíváncsi volt azután, hogy mit mond erre az állandó választmány.

Az állandó választmány a következő javaslatot terjesztette elő:

Borsodvármegye közönsége abban a meggyőződésben van, hogy a nagyméltósági belügyminiszter ur rendelete nem felel meg az 1840. VI. t. cz. 9. §-a szellemének, sem azon kétségtelen jognak és tekintélynek, mely a magyar állam területén a magyar nyelvet minden bizonynyal megilleti, melynek érvényét szerezni a magyar nemzetnek elutasíthatlan kötelessége. Kérjük azért a nagyméltósági miniszter urat, hogy akár közigazgatási, akár törvényhozási uton elrendeltesse, hogy a közös hadseregnek a magyar állam területén állandóan elhelyezett mindennemű felsőbb és alsóbb parancsnokságai, kormányzó testületei, hatósági hivatalnokai akár megkeresésre, akár saját kezdeményezésükre a magyar hatóságokkal magyar nyelven levelezzenek, ez utóbbiak pedig ne legyenek kötelesek a katonai hatóságok német nyelvű levelezéseit elfogadni. Ez oly természetes és jogos követelése a magyar nyelvnek a magyar hazában, hogy ennek kielégítését alkotmánytisztelő és igazságos fejedelmünk sem fogná megtagadni, ha kellően felvilágosítottatik. Ennek teljesítése nem csekély megnyugtató szolgál a nemzetnek, mely nyelvében egyik legdrágább, legféltőbb kincsét őrzi.

Általános és dörgő helyeslés kísérte az állandó választmány javaslatát; a melyet a közgyűlés egyhangulag magáévá tett.

Több miniszteri rendeletnek, több törvényhatóság átiratának és több kisebb érdekű ügynek elintézése után a közgyűlés véget ért.

Az ipar apostolai Miskolczon.

A közgyűlés folytatása.

Szombaton a napirend tárgyai közül első volt a kézi ügyesség tanítása. Stern Győző (Debreczen) beszédében kifejtve a kérdést, azt javasolta, hogy a gyűlés tegyen kezdeményező lépést az iránt, hogy a gyermekek minden iskolában a különböző ipari munkákban gyakoroltassanak s ezáltal a kézi ügyességet előadó tanerők külön tanfolyamokon kézzeltesse elő. Gelléri Mór az előadó javaslatával szemben fejtegeti a különbséget, mely a hazai és a svéjországi viszonyok között van, hol a kézi ügyesség tanítását a szükség indokolja, nálunk ellenben ez által csak a fegyhazi iparhoz hasonló újabb versenyt támasztanának iparosainkkal szemben, miért is a kézi ügyesség tanításának kérdését elejtendőnek mondja. A gyűlés Stern előadó záró szavai után Gelléri javaslatát magáévá teszi s e tárgy fölött ezuttal még napirendre tér.

A munkaviszonyok rendezése kérdésében Horváth János dr. (Budapest) nagy tetszéssel fogadott tartalmas fejtegetések kíséretében kész szabályrendelet-mintákat terjesztett elő, melyek a tanoncok ügyeit rendezik, másrészt pedig az iparosok és segédek közti munkaviszonyt a különböző iparágak követelményeinek és a helyi viszonyoknak megfelelően részletesen megállapítja. A gyűlés Kujnics Gyula (Losoncz), Madari Gábor (Budapest), Mezey Péter (Budapest), Balogh István (Makó), Varga József (Arad),

Gaspárek Károly (Ujpest), Mikecz József (Nyiregyháza) és Vidor Ernő (Miskolcz) hozzászólása után az előadó által beterjesztett alapszabály-mintákat általános zajos helyesléssel elfogadja s határozattal kimondja, hogy azok fölterjesztendők a kereskedelmi miniszterhez azzal a kérelemmel, hogy azokat a törvényhatóságoknak irányadásul s ily szabályrendeletek alkotása czéljából megküldesse.

Az iparosok nyugdíjügyének országos rendezése tárgyában Edvi Illés László (Arad) azt indítványozta, hogy határozza el az országos gyűlés egy önálló intézmény gyanánt létesítendő nyugdíjintézet szervezését s annak előmunkálataira saját kebeléből küldjön ki bizottságot. Ráth Károly (Budapest), a gyűlés tiszteletbeli elnöke, Baumgartner Ferencz (Dicső-Szent-Márton), Ferber Mihály (Pozsony), Gelb Manó (Budapest), Veres Endre (Nagy-Kikinda), Jakab László (Budapest) és Sára Gyula (Székesfehérvár) hozzászólása után a gyűlés az előadó javaslatát egyhangú helyesléssel elfogadja s a nyugdíj szabály tervezet kidolgozására Török György (Budapest) elnökletével bizottságot küld ki.

Az ipartestületek országos szervezésére nézve Sontagh Jenő (Szolnok) előadó javaslatára Ráth Károly hozzászólására kimondotta a gyűlés, hogy a három évenként ismétlődő iparos gyűlések előkészítése és a gyűlési határozatok végrehajtása czéljából központi bizottságot szervez, melynek tagjai a kongresszus elnökei, jegyzői és előadói, továbbá az 500-nal több taggal bíró ipartestületeknek, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknak egy egy képviselője; végül elhatározta a gyűlés, hogy az ezredéves kiállításra való tekintettel a negyedik országos ipartestületi gyűlés 1896-ban Budapesten tartassék.

Vasárnap az országos vásárok ügyében széleskörű vita fejlődött ki. A gyűlés határozattal kimondta, hogy az országos vásárok ügyében sűrűs fölterjesztés intéztesse a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a törvényhatóságokat vásárrendtartási szabályzatok készítésére utasítsa, a melyekben a vásárt látogató iparosok joga és kötelessége, a sátorok elhelyezésének módzatai, helységek, iparágak és korszerinti rendben megállapításának az előadó ama javaslatára nézve, hogy jövőben az országos vásárok kizárólag csak vasárnap, esetleg vasárnap és hétfőn tartassanak olyformán a baromvásárral egyidejűleg, hogy az iparosok és kereskedők is kirakodhassanak és árusíthassanak. A nézetek megoszolván, határozat nem hozott, a bucsu vásárok eltörlését, valamint az ipartörvény 50. szakaszát módosító törvény novellának hatályon kívül helyezését a gyűlés kívánatosnak mondotta ki.

A fegyencz-ipar ügyében Madary Gábor előadó javaslata alapján kívánatosnak mondotta ki a gyűlés, hogy a fegyencz munkák köre oly szabályozást nyerjen, hogy ezáltal a szabadon üzött ipar a fegyenczippal szemben védelmet találjon, továbbá, hogy a fegyencz munka erejét bérbé ne adják.

A házalás ügyében s az utazó ügynökök megszorítása kérdésében Deil Jenő a kassai iparkamara tükáranak előadó javaslata alapján Gelléri Mór referálta az ezredéves kiállítás ügyét, melynek lelkes pártolását, minden irányban való támogatását zajos ovációk között mondotta ki a gyűlés.

A vám és kereskedelmi szerződés pontjának Deil Jenő javaslatára a gyűlés egyhangulag lelkes tüntetések mellett nyilatkozott az önálló vámtérlet és Magyarország gazdasági függetlensége mellett.

Végül a vegyes indítványokat referálta Török György előadó.

A napirend ezzel kimerült és a gyűlést berekesztették.

A kirándulás.

Három napi fárasztó munkálkodás után az iparos kongresszus tagjai hétfőn kirándulást rendeztek Diós-Győr és a kies Hámor vidékén. Reggel 8 órakor a Seper szállóból indult utnak 57 fogaton az élénk vándorsereg; élénk Prokob Antal főkalauzmesterrel. A kirándulás első pontját a dr. Csáthy Szabó István-féle majolika kályhagyár megtekintése képezte. El is érkezett a vándorsereg, de sehol egy lelket nem talált, ki a kalauz szepre vállalkozott volna csakis a felügyelő szép leánya, reggeli pongyolában került elő, ki kissé félénken, de később annál bátrabban mutogatta a diszesebbnél diszesebb tárgyakat, melyeknek készitési módját Pfliegler J. Ferencz ipartestületi elnök ismertette. Innen a társaság gyalog uton átrándult a Kolba-féle papírmalomba, hol az igazgató szép üdvözlő beszéde után, saját maga mutogatta meg a híres „diósgyőri papírgyár” berendezését és a papír mikénti készitését. Itt már nem csak jó munkát, de szép csinos magyárosan forgolódo menyecskére is bukkantak s nem egy hamvas szürke haju, Balsac korszakkbeli öreg ur helyezte magát a fiatal emberek lajstromába. Innen a Zartl féle fahajlító gyárat látogattak meg, hol Zartl saját vezetése mellett behatóan megismerlették a híres gyárat, hol már 7 éves gyermekek helyettesítik a munkás embereket. Ezután Hámorb aindultak, hova szerencsésen meg is érkeztek. De mentfele vendéglőt, a mely még vasárnap nyitva volt, általános bosszankodásukra zárva találták s megkiletett elégedniök a Zborovszky és Karla-féle kolbász-

ból és borból álló villás reggelivel melyből a kiéhezett munkásoknak bőven kijutott s egyhangú „viváto”-ot kiállítottak a házigazdák felé, hogy megmentették őket az éhhaláltól.

Prokob elkezdett szaladni. Ez a magaviselet élénk feltűnést keltett, legabább is azt hitték, hogy valakinek borotvával akarja nyakát szegni s csak mindig azt kiabálta: „Vissza Alsó-Hámorba”. . . A társaság igaz apostolait A furdőhelységben nagy diadalkapu szépen feldiszelve volt, mikor az iparosok betértek egy polgárleány Mudrony Somának meglepő szép virágcsokrokat adott át, majd Antal Lajos az ottani ipartestület elnöke üdvözlőlvén Magyarország Schveiczbán az iparcongresszus tagjait, egy igaz szívűl jövő „Isten hozott”-at kiáltott, melyre válaszólt ezer ajk egyöntetűen s kontraképen a mozsarak durranása hirdették a nép örömet. Mudrony So a rövid, de hathatós válasza után a terített asztalt fogták körül a társaság összes tagjai, esatlakozván hozzájuk Miskolcz és Diósgyőr szép szonyai és leányai és az 570 személyből álló társaság a diósgyőri ipartestület által rendezett ebédhez rögtön hozzá is látott.

Isten hozott!

Diadal kapu, az ősz diósgyőri várból felhangzó mozsarak durrogatása, az utcák fellobogóva, falrengető éljenzés, nagy néptömeg vár itt az ipar igaz apostolait A furdőhelységben nagy diadalkapu szépen feldiszelve volt, mikor az iparosok betértek egy polgárleány Mudrony Somának meglepő szép virágcsokrokat adott át, majd Antal Lajos az ottani ipartestület elnöke üdvözlőlvén Magyarország Schveiczbán az iparcongresszus tagjait, egy igaz szívűl jövő „Isten hozott”-at kiáltott, melyre válaszólt ezer ajk egyöntetűen s kontraképen a mozsarak durranása hirdették a nép örömet. Mudrony So a rövid, de hathatós válasza után a terített asztalt fogták körül a társaság összes tagjai, esatlakozván hozzájuk Miskolcz és Diósgyőr szép szonyai és leányai és az 570 személyből álló társaság a diósgyőri ipartestület által rendezett ebédhez rögtön hozzá is látott.

Még Varga János, az iparosok humoristája még a borsó levest el sem fogyasztotta, midőn felállott Kovács Sámuel diósgyőri ipartestületi aljegyző, üdvözlőlvén az összes iparkongresszus tagjait s egészségökre üitvén poharát. A második fogásnál Ráth Károly szállalt fel, poharát üitvén Diósgyőr vendégszerető népére. Pfliegler Ferencz felköszöntője után nagy csend állott be. A legnagyobb magyar emberről: Kossuth Lajosról emlékezett meg, előadta, miszerint a miskolczi ipartestületi kongresszus alkalmával üdvözlő felirat küldtétvén, melyre az igaz és legnagyobb magyar a következő választ küldötte:

Pfliegler Ferencz úrnak Miskolczon ipartestületi Congressus szives megemlékezését nagyra becsülve köszönöm, de azt ohajtom ne teljesedjék, hogy Isten még soká éltessen, nem instálók tovább ez életből

Kossuth.

„Felállani, — kalapot levenni,“ — kiállították s ugy olvasták fel a pár szóból álló táviratot, melyben minden szó lelkesítő és szívhöz szóló. Alig hangzott el a távirat felolvasása, felhangzott 500 torokból. Éljen Kossuth Lajos! s rázendítették a nótát, mely így végződik:

„De Istennünk segíti fog
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Lajos!”

Edvi Illés (Arad) a polgárságra, Somogyi János, Dr. Horváth János iparhatósági biztosra, Prokob Antal Ráth Károly és Mudrony Somára, Mudrony Dr. Horváthra, Dr. Horváth Mudronyra, Madari Gábor remek felköszöntőjében Diósgyőr szép hölgyeire, Micsik József és Edvi Illés László Mudrony Somára, Dr. Horváth Dr. Szepessy Zsigmondra, Varga János Miskolcz város szép hölgyeire üitették poharaikat. A társas ebéd végeztével kezdetét vette a tánczvigalom, melyben öregek, fiatalok lelkesen tánczoltak. Asztal fölött Radics Lajos és Molnár Jancsi kitűző zenekara játszott.

Isten veled!

Az ebéd végeztével (5 óra) következett a bucsuzás, mely nem csak Diósgyőrnek, hanem Miskolcz városának is szólt. Mudrony Soma állott fel s könnyes szemekkel, szívhöz szóló szavakban bucsuzott el, m emlékezve a rokonszenves fogadtatásról, arról az igazi vendégszeretetről, melyben Miskolcz és Diósgyőr városa 5 napi ittletök alatt részesítette. Utolsó szava ez volt: Tartsanak meg — de igazán — emlékeztökben, én mindenkor megfogok emlékezni arról a vendégszeretetről, melyben szivesek voltak részesíteni. Az Isten velök! Varga Sámuel, Edvi Illés László mondottak bucsu „Isten hozzád”-ot, melyre válaszólt ezer ajk, hogy:

Isten veled!

Futó Sámuel

1826—1893.

Letört az óriási eser,
Ledöntötte a zivatar.
Lelkiatyját siratja Böcs,
Csaták hőstét minden magyar.

Elment tehát már ő is, a kiről azt hittük, hogy sereghajtója lesz annak a dicső tábornak, mely 1848/9-ben karddal és vérrrel irt egy ragyogó fejezetet a népek történetébe. Igen! A ki Futó Sámuel daliás alakját, herkulési termetét látta, bátran következtethette, hogy azok az erős vállak egy századév

terhét, küzdelmeit könnyen elbirják. De hát a büszkeség, melyet századok viharai nem bírtak megintatni, nem ledől-e, ha hitvány szű támadja meg belső léte-szerveit? . . . Így járt Futó Sámuel is. Az a hős honvédkapitány, a ki a szabadságharcz viharában százszor nézett szemébe a halálnak, a kinek hatalmas testén nem tudott kárt tenni a szive mellé furódott ólomgolyó, a kinek lába és karjai nem vesztették el rugékonyságokat a kapott kard- és szuronysebek következtében; az a kiváló lelkipásztor, a kit az egyházépítésnek hosszú 40 évi munkája, a köz- és társadalmi élet terén kifejtett rendkívül nagy tevékenység nem tudott megtörni; most megtört, ledöntötte őt egy nyomorult betegség, mely fél évvel ezelőtt fészkelte be magát nemesen érző szívébe, ledöntötte a sirba!

Hantja fölött, mely az általa épített böcsi templom mellett domborult, lefordított fáklával s könyvező szemekkel áll most a Sion örangyala és a nemzeti Genius!

Futó Sámuel született 1826-ban Abauj-Szántón. Atyja ref. lelkész volt. Elemi iskoláit születése helyén, a gymnasiumi és theologiai tanfolyamot Sárospatakon végezte. Iskolai pályájának éppen utolsó évében volt, midőn minden oldalról megtámadott magyar hazánk védelmére szólította a nemzet fiait. Futó Sámuel volt a ki maga köré toborozta a sárospataki diákokat. Lementek Debreczenbe. De az ott szervezett zászlóaljnak már akkor teljesen meg volt a létszáma, ők tehát a Hortobágyon és a Műhi-pustán keresztül Miskolcra jöttek s felsaptak a IX-ik veres sapkás zászlóaljhoz. Innen Kassára, onnan pedig le az Alföldre mentek. Hogy azután mit cselekedtek, arról igen sokat beszélnek Komárom és Budavár ormai, Versecz, Fehértemplom, Szent-Tamás, Szolnok, Isaszeg, Vác és Nagy-Sarló vérellátott síkjai. Futó Sámuelnek különös fegyverténye gyanánt említik, hogy Varkovácznál Hollán Ernő életét ő mentette meg — ekkor lett hadnagy — s az Ördög-hid bevétele az ő hősiességének volt köszönhető. Itt súlyos sebeket kapott, melyek miatt sokáig feküdt Nagy-Beeskereken. Felgyógyulása után már mint főhadnagyot a XX-ik zászlóaljhoz osztották be, később Kazinczy hadtestéhez ment mint kapitány s Zsibónál táboroztak, mikor a fegyvert lerakták. A szabadságharcz lezajlása után darab ideig ő is, mint annyi sok jeles fia e hazának, bújkált. Ajánlotta ugyan magát káplánnak Lovass Sámuel tornai-, és dr. Ferenczi József kassai lelkésznel, de ezek a jó urak Futó Sámuel, mint „erősen kompromitált“ egyént nem merték elfogadni. Ekkor bujdokolva Budapestre ment, a hol Török Pál superintendens káplánjának elfogadta s ott mint ilyen pár évig iskolában is tanított. 1852-ben Tisza-Tarjánba jött Édes Albert lelkész mellé s innen választották meg 1854-ben miskolci rendes lelkésznek; de ezt az állást nem foglalta el, mert az akkori felsőbb egyházi hatóságnak nem volt bátorsága Miskolcra olyan lelkészt beerősíteni, a kinek a homlokán még mindig meglátszott a veres sapkának a nyomai. No, de pár hónap múlva megválasztották Merán rendes lelkésznek. Oda beerősítették, mert azt gondolták, hogy ott már senki sem keresi. Csak két évig lakott Merán; 1856-ban édes atyjának halála után a böcsi egyház választotta meg. Itt élt azután Futó Sámuel, mint egyházának buzgó lelkipásztora, hűveinek valódi édes atyja, minden bajokban bölcs tanácsadója. Egyházában templomot, iskolát épített s azt a virágzás fokára jutatta. De nem csak saját egyházában, hanem mint tanácsbíró az alsó-borsodi egyházmegyében is nagy tevékenységet fejtett ki. Ha valamelyik egyházból nagyon bonyolodott ügyek fordultak elő, oda Futó Sámuel küldték, ő az ő gyors észjárásával, találékony szellemével azonnal meg tudta a csomót oldani.

Igazán kár, hogy az ilyen embernek is meg kell halnia, a ki egyházának, a hazának és az emberi társadalomnak még annyi sok jót és hasznost tehetett volna!

Temetése vasárnap délután ment végbe, melyen Borsod-, Zemplén- és Abaujmegye intelligenciája, lelkészek és tanítók nagy számmal voltak jelen. Képviselve volt a zempléni megyei 48-as honvédegylet (ezt talán a borsodmegyei is megtehetné volna, melynek haláláig hűséges tagja volt!) A koszorúkkal megrakott koporsó felett a család tagjain kívül a pásztor nélkül maradt egyházhívek hullatták a legfájdalmasabb könnyeket. Ott volt azoknak apraja-nagyja, hogy

utolsó útjára kísérjék azt a szeretett férfit, a ki nekik oly hosszú időn át édesatyjuk, lelki vezérük volt.

A lelkész-lak udvarán felállított ravatal mellett a tanítókból alakult énekkar gyász dalt énekelt. Azután felvették a koporsót és bevitték a templomba, a hol Tóth Dániel miskolci lelkész mondott meghatározó imát és egy szépen kidolgozott gyászbeszédet. A szív igaz mélyéből jövő szavak szívhez szóltak és bizony a beszéd hatása alatt egy szem sem maradt szárazon. A koporsót azután kivitték a templom kertjében levő sírhoz, a hol Bajusz József újhelyi ügyvéd, a boldogultnak honvéd bajtársa a következő beszédet mondotta:

Tisztelt közönség! Mi is eljöttünk a zempléni megyei honvédség nevében Futó Sámuel bajtársunknak végbucsnak mondani. Hiszen Futó Sámuel nemcsak Borsod, de Zemplénmegyéé is volt, nemcsak azért, mert az egyik Böcs, Zemplénmegyéé tartozott, hanem hogy mi nálunk a zempléni megyei s-pataki főiskolában képezte magát oly nagygyá, hogy kartársai közül egy fejjel kivált. Kivált, mint lelkész, mint emberbarát, mint hazafi — és kivált 1848/9-ben, mint a hős IX-ik honvéd z. egyik hős kapitánya, — a ki a 9 oldalról megtámadt magyar hazát, annyi felbujtott nemzetiség vandálizmusa és két nagy hatalom több száz ezres hadserege ellen védelmezte, nem fegyverrel csupán, — mert igen jól fegyverkezve nem voltunk, — hanem a szív melegével, honfiai lelkesedéssel, hazaszeretettel, a mely tulajdonságok mai napság — kialvó félben vannak, — nincs az eszme, nincs egy nemzeti ideál! Akkor volt s az vonzott, magával ragadt minket a harc-terre, hol annyi bel és kül-ellenségnek, annyi erőnek és hatalomnak oda kiállottuk: „Él magyar, áll Buda még!” Hogy megtettük 48-ban az emberileg lehető, mutatja e koporsóban nyugvó bajtárs és a IX-ik H. Z. története. Versecz, Fejér-Templom, Szent-Tamás, Alibunár, Szolnok, Hatvan, Isaszeg, Vác, Nagy-Sarló, Komárom, Budavár és még több más ragyogó fegyver tényei az 1848/9-ki magyar szabadságharcznak, a hol a veres-sapkás IX-ik sz. zászlóalj és azok élén Futó Samu bajtársunk mindég elől rohantak . . . Győzelmesen lobogott a veres-sipkások lobogója mindég, azoké a veres-sipkásoké, a kik Szolnoknál — a hadtörténelemben — ezenkívül még csak egyszer ismétlődött azon dicső fegyver-tényt hajtották végre, hogy ők a katonai pályára nem készült civiltől lett gyalogosok, egy ellenséges vértés-ezredet helyből ki-mozdították és megkergettek! . . . Borulj le ennyi hazafiság, ennyi vitézség előtt nemzetem! Vezesd vissza 45 évvel érzelmeidet és gondold mintha e perczben tartoznál leróni a 48-as IX-ik H. Z. iránti tartozásodat! Hiszen ők nemcsak magok fényltek a dicsőségtől, hanem ő rólok az egész világ szemében, mint a napfény sugára előzönlötte az általuk szerzett dicsőség a magyar nemzetet, mert ők halhatatlan hírnevet szereztek neked magyar nemzetem! . . . Ösmeritek azon történeti tény, a mikor Plevna legyőzött védőjének, a több sebből vérzett török hősnak a győző hadak parancsnoka, a győztes orosz czár tiszteltgetés — az ő törvényei szerint, — a csak őt, uralkodó hercegeit és fővezéreit megillető minden kitüntetéssel dobpergés, dísz-sorlovés és harsonával fogadta. A mely nemzet meg nem becsüli hősei emlékét és azok sírjánál közömbös szemlélő marad, ha az agg nem zokog és az ifju meg nem tépi mellén ruháját, kiáltva a három rütlivel: „Szabadok akarunk lenni, mint atyáink voltak“, azon nemzet független szabad hazáról ne álmodjék, hanem viselje tovább a nyeret, a melyet hordozni régen megtanult! . . . El ne tessék azt a veres sapkát, szükség lesz reá, mert kialvó félen van a honfi tűz, lelkesedés, hazaszeretet, önfeláldozás, a mely jó tulajdonságoknak Futó Samu bajtárs élő jelképe volt! . . . Ébressze kötelességére e 48-as főveg a mai ivadékot, midőn kenyér után futva, a szenvedő haza mellett elhaladnak! Hisz ugy is hiába temetnétek el vele e sapkát, megfogna ő abban jelelni lelki szemeink előtt ismét, mindég, a mikor együvé seregünk, hogy füleitekbe zugja: „Kövessetek!“ . . . Követünk szeretett barátunk mi nehányan, kiket a 48-as bajtársi viszony összecsatolt, hirdetjük ígédet, hisszük, hogy azon mag, melyet mint lelkipásztor elvetettél, hűveid szívében megfogamzott és téged áldással vesz körül. Pihenj, aludj az igazak nyugodt álmát, — de ha a vész valaha ismét harcba hívna magyar nemzeted? — hős szellemed ott vezessen csatáiban! Isten veled!

Leírhatatlan az a hatás, melyet ez a hazafias szellemtől áthatott beszéd a rengeteg számmal összegyűlt gyászoló közönség soraiban előidézett. Sirt ott mindenki. Siratta azt, a ki mint pap, mint hős olyan kimagasló alak volt.

A sir felhantolása után Ma kláry Károly sajtókeresztúri lelkész és tanácsbíró a lelkészi kar nevében mondott végső istenhozzádot a mindenki által tisztelt és szeretett férfinak.

Áldás, kegyelet és emlékezet virasszanak almai fölött! Álmodja nagyok, dicsőnek e sokat szenvedett szegény magyar hazát. Úgy hisszük, ez lesz neki a legédesebb álom.

H I R E K.

Személyi hírek. Ráth Károly a budapesti kereskedelmi muzeum igazgatója, ki városunkban 5 napig időzött, tegnapelőtt Budapestre visszautazott. — Mudrony Soma, Gelléri Mór, Strasser Albert, Deil Jenő, Steinacker Edmund és Edvi Illés László iparos vezérférfiak hétfőn délután hagyták el városunkat.

Borsodvármegye tiszti főügyészi állásának betöltése tárgyában e hó 11-ik napjának délutáni 3 órájára ketten is hívtak össze értekezletet Miskolcra. Egyiket összehívta báró Vay Béla főispán, a másikat pedig Brezovay László. A két értekezlet azután együtt tartá meg tanácskozásait, melyben báró Vay Béla elnökölt. Báró Vay Béla felhívta a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, hogy a főügyészi állás betöltése céljából nyilatkoznai sziveskedjenek, Kovács Lajos hosszabb beszédben méltatta Jesze István tiszteletbeli főügyész érdemeit, a főügyészi állásra őt ajánlja. Orczy Gyula már Lengyel Lajosnak ígerte szavát, de a kérdést akként szeretné megoldani, ha Jesze István a főügyészi, Lengyel Lajos pedig az alügyészi állásra jelöltetnek. Kubik Béla a két jelölt közül egyiket sem látja alkalmasnak, hogy miért, azt személyes vonatkozások nélkül el nem mondhatja; azért ő Kozma Elek miskolci ügyvédet ajánlja jelöltet a főügyészi állásra. Dr. Miklós Gyula az értekezlet megállapodásait czéltalanannak tartja; mert amit itt 50-60 ember elhatároz, az nem kötelező a 400 bizottsági tagra nézve s egyáltalában ellene van annak, hogy a bizottsági tagok választási szabadsága befolyásoltassék. Míg ezek bent a megyeházának nagy termében történtek, addig a mellék szobában az elől nevezett két jelölt között Orczy Gyula javaslatának megfelelően az egyezkedés megtörtént s a főispán előadta, hogy Jesze István főügyészsége mellett Lengyel Lajos hajlandó az alügyészi állást elfogadni. Az értekezlet ezt tudomásul vette. De hogy minő eredménye lesz ennek a megállapodásnak, azt előre tudni nem lehet. Nagyon felő, hogy Jesze István hátrányára fog kiütni. Mert így most már Jesze István egyedül áll Kozma Elekkel szemben a kinek a vidéken és itt Miskolcra is igen erős pártja van. Nem lehet előre megmondani, hogy ki lesz a győztes.

5654. Izraelita polgártársainknak vasárnap este köszöntött be az új év. Szerintök 5654. év van. Az ünnepek alatt az üzletek zárva voltak, a mi nagyon is unalmassá tette városunk külső képét. Ez alkalomból boldog új évet kívánunk ünneplő polgártársainknak!

Kinevezés. Diviaczy Gyula gymnasiumot végzett ifjut Csák György, pénzügyigazgató, a miskolci pénzügyigazgatósághoz díjaz szám-gyakornok jelöltté nevezte ki.

Lapunk zártakor vesztük, hogy Goldschmiedt tábornok, ki városunkban több éven át a helybeli 5. gyalogezred parancsnoka volt, hosszú és kinos szenvedés után Gleichenbergben elhunyt. A miskolci hadosztály parancsnokság részvét táviratot intétt őzvegyéhez.

Halálozás. Hankóczy Lajos városunk egyik fiatal s törekvő iparos polgára hunyt el vasárnap élete 33-ik, házasságának 7-ik évében városunkban. Az élete delén elhalálozott polgártársunk temetése tegnap délután ment végbe a gyászoló közönség nagy részvete mellett.

A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, miszerint Szaffka Pál miskolci ügyvéd miskolci kir. közjegyzővé lett kinevezése folytán az ügyvédek lajstromából kitöröltetett, továbbá, hogy nevezett ügyvédi iratait dr. Laurencz Ferencz miskolci ügyvédnek adta át s végül, hogy Szaffka Pál helyett választmányi tagul a legutóbbi választás alkalmával legtöbb szavazatot nyert Kozma Elek miskolci ügyvéd hivatott meg.

Hangverseny. Kun Margit urhölgy, Kun Pál ref. főgymn. tanár kedves leánya, zongora virtuor, a fővárosi zene-kör igen kedvelt tagja Hollóssy Cornélia urhölgy kíséretében — mint értesülünk — a közeli napokban városunkban hangversenyezni fog. Szinte feleslegesnek tartjuk a közönség figyelmét felhívni e nagy művelzetet ígérő hangversenyre.

Kamarai titkárok nézete. Nem igen tévedünk, ha azt állítjuk, hogy hazánk közgazdasági helyzetét a kamarai titkárok ismerik a legjobban. — Ezek az urak az iparos kongresszus al-

kalmával értekeztet tartottak városunkban és egyhangulag kimondták, hogy hazánk ipara mindaddig virágozni nem fog, míg Magyarország önálló vámterülettel nem bír. És ezek az urak mégis az közös vámterület üdvét hangoztató kormányának tolják a szekérét nagy hűség-gel és lelkesedéssel.

— **Virághullás.** Fekete Bertalan iparos polgártársunk családját nagy bánat és kipotolhatatlan veszteség érte. A család kertjének egyik kedves virágát, a még csak 4 évet élt Irmuskát törte le könyörtelen kezekkel a halál. Temetése szombaton ment végbe nagy részvét mellett.

— **Megrendítő szerencsétlenség** történt mult csütörtökön Emődön. Stein Rezső és Sándor az emödi nagybérlők fivérei, korra reggel kimentek vadászatra az uradalmi erdőbe. Sokáig barangoltak az erdőben eredménytelenül. Alkonyatkor aztán hazafelé ballagtak, s utközben tréfálkozni kezdtek egymással. Tréfa közben az ifjabbik testvér, Sándor olyan szerencsétlenül lökte meg bátyját, hogy az földre bukott, mialatt a kezében levő fegyver hirtelen elsült s a golyó a szemben álló Sándor fejébe turódott. A szerencsétlen fiatal ember szörnyet halt. Az irtózatoss szerencsétlenség annyira kétségbe ejtette az életben maradt testvért, hogy csak a lövés hallatára odasiető erdőkerülőnek sikerült öngyilkosságát megakadályozni. A szerencsétlenül járt fiatal embert hazaszállították a szülői házba, hol leírhatatlan jelenet következett, midőn az özvegy anya legkedvesebb fia holttestére borult. A fiatal ember váratlan halála mindenféle nagy részvéttel keltett. Holttestét szombaton szállították a fővárosba s vasárnap temették el a kerepest-uti temetőben levő családi sírboltban.

— **A miskolczi ev. ref. főgymnasium**, Kazinczy „képző” körében a tisztikar tagjainak választása

vasárnap ment végbe. Megválasztottak: titkárnak: Starasolszky Lipót, VIII. o. t., jegyzőnek, Ungár Jakab, VIII. o. t., aljegyzőnek, Gyarmathy József VII. o. t., pénztárnoknak Goth Lajos, VIII. o. t.,

— **Diósgyőrben** vasárnap éjjel véres verekezés volt. Egy embert halálosan, négy embert életveszélyesen sebesítettek meg a duhajkodó legények. A vizsgálat folyam: tban van.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Békéssi Frigyes miskolczi illetőségű, Friedman Gábor helybeli ruhakereskedő 27 éves fia csütörtökön Budapesten ismeretlen okból mellbe lötte magát. Azonban sebe nem veszélyes. A Rókus-kórházban ápolják.

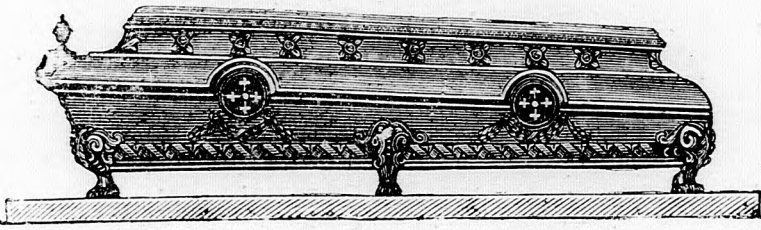
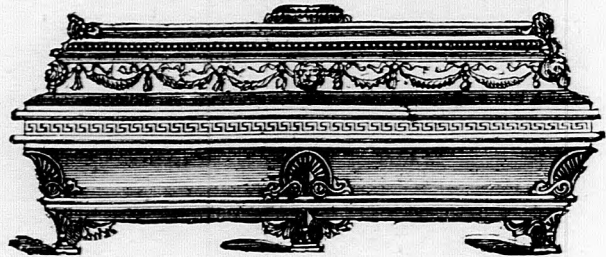
— **A még kereszeteletlen fürdő-tér** úgy a hogy leendő rendbe hozására — úgy látszik — az esős időszakot várják; bizonyosan azért, hogy a felázott talajt majd pelyvával lesimítsák.

— **Iparos kongresszus** alkalmából összegyűlt idegenek egy csoportja vasárnap a városház-téren azon töprekedett, vajjon milyen alkalomból történhetnek az meg, hogy városház-téren felállított Candelabernak mind négy lángja égjen? De bizony ezt a miskolcziak sem tudták a kíváncsiaknak megmondani.

Szerkesztő postája.

Sz. B. urnak. Barczika. A czikk már rég ki van szedve, de tárgyhalmaz miatt kénytelenek voltunk ebből a számbunkból is kihagyni. Az események annyira egymásra torlódtak egy pár hét óta, hogy „Tárca” rovatunkat is rendszeresen ki kellett hagynunk, a miért szíves elnézést kérünk olvasóinktól. Az érdekes cikket — ha bár késve is — jövőre minden bizonnyal hozzuk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Halász Sándor**
Kiadó: **Wesselényi és König.**

Diszes érekkoporsó kümböző színekben ..... 45 frt
Fakoporsó 1-15
Igen csinos ezüstalapú, arannyal díszített gyermekkoporsó ..... 5-15 frt
Szemfedél ..... 30 krtól 50 frtig.

Halottéánk, ruha, sírkoszoru, koszoruszallag, vállfátyol, kalapfátyol s mindenféle temetkezési tárgyak, meglepő nagy választékban, feltűnő olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

BEDE LÁSZLÓ-nál Miskolczon.

Vidékiekre különösen előnyös, hogy úgy a legegyszerűbb, mint a legnagyobb igényeket kielégítő halotti el-
látást képes vagyok néhány perc alatt összeállítani.

Lakásom az üzlet mellett van. — Ugyanitt egy tanoncz felvétetik. 3—

HIRDETMÉNY.

A Miskolczi Takarékpénztár

részeről tisztelettel értesítjük a betevő közönséget, hogy betéteket 4—8 napi felmondáshoz kötött

kamatozó pénztári jegyekre

is elfogad intézetünk.

A pénztárjegyek bemutatóra szólnak 50, 100, 500, 1000 és 5000 forintról állítatnak ki s ez idő szerint 3 és 1/2%-lit kamatoznak.

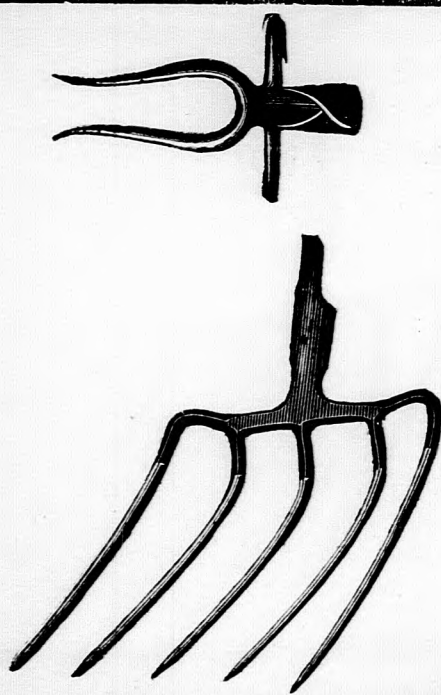
Ezenkívül tisztelettel tudatjuk, hogy intézetünk — tekintettel a nagyérdemű közönség fokozódó bizalmára — azon kellemes helyzetbe van, mikép az alapszabályainkban előirt minden üzletágban szolgálatát a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett ajánlhatja fel.

Kelt Miskolczon, 1892. november 14.

A Miskolczi Takarékpénztár igazgatósága.

Lefaux és Lancaster fegyverek és töltény hüvelyek.

Tűzi játékok és szerek.

Idényi árukat

Van szerencsém ajánlani jutányos árak mellett

önrépakiemelő-villák, tisztító kések és rakodó villák továbbá nagy raktárt tartok

fa- és szénfűtési vaskályhákban, valamint az eperjesi kályhagyár b i z o m á n y a,

minta és izlés szerinti rendelmények eszközölhetők,

jól zománczott konyhaedények és berendezések,

valamint gazdasági szerek raktára,

lererő norton és szivattyús kutak

X K Ö S Z É N X

centeri, királdi, sálgó-tarjani és poroszlói

mire rendelmények már elfogadtatnak, kívánatra házhoz szállítva helyben.

Merkel Gyula vas-, szerszám- és fegyverkereskedő.

Dinamit, tű- és robbanó por.

Szoba sürgönyök és külön alkatrészek.

Egy 3-4 gymnasiumot végzett jó háztólí fiú

TANULÓUL

• felvétetik •

Juhász József

fűszerkereskedésében.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy helyben, **Széchenyi-utca 134. sz. alatt, a „Lloyd”-szálló-dával szemben**, egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

férfiszabó-üzletet

rendeztem be. — Raktáron tartok **kül- és bel-földi** mindenféle **szöveteket**, és azokból rendelésre — saját műhelyemben — felelősség mellett, a legújabb divat szerint készítek uri öltönyöket is.

A fővárosokban szerzett számos évi alapos gyakorlati tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a t. közönségnek minden igényeit kielégíthetem.

Midőn mindezekről szives tudomást venni kérek, maradtam minél gyakoribb megrendeléseim reményében

kiváló tisztelettel

Lichtman József

férfi-szabó.

3-3

Van szerencsém a tisztelt közönség be-
ses tudomására hozni, hogy hajlandó vagyok **évenként 6 forintért** egy

zongorát jókarban tartani,

vagyis az év minden havában egyszer meghangolni. — Olcsó árak mellett **javításokat** is elfogadok, melynek jóságáért **ötévi** felelősséget vállalok.

Kaphatók nálam új és javított zongorák úgy készpénzért, valamint részletfizetésre is, azonkívül bérbe kapható havonként 2—8 frtért.

Tisztelettel

2-3

Beregi Ignác

Széchenyi-utca 67. szám.

Kiadó lakás!

A Széchenyi-utczában 32. sz. alatt levő **Debreczeni-féle házban**

3 tágas utczai és egy udvari szoba

azonnal vagy november 1-től

haszonbérbe adandó.

A haszonbérlet felett érkekezhetni:

a „**PHÖNIX**” biztosító-társaság e házban levő vezérügynökségénél.

Ugyanezen társulatnál 2 gyakornok azonnal felvétetik.

SZABADSÁG

politikai, társadalmi, közgazdasági, tanügyi és helyiérdekű lap.

A miskolczi függetlenségi és 48-as párt közlönye.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ára:

Negyedévre ..... 1 frt 25 kr.
Félévre ..... 2 " 50 "
Egész évre ..... 5 " — "